

[Kolbjørn.]

Jeg tænker på, hvorledes vi oplever, at ældre arbejdere forbliver længere end sædvanligt i den industri eller det håndværk, hvor de har været bekæftiget, på tidspunkter, da efterspørgslen efter arbejdskraft er god. Jeg har oplevet eksempler på, at arbejdere fra jernindustrien, der var gået over og blevet aldersrentemodtagere, gav afkald på deres aldersrente og vendte tilbage til industrien på et tidspunkt, da arbejdsmulighederne var sådanne, at der var brug for folk med deres specialuddannelse.

Omvendt ville man ved at gå Arbejdsmandsforbundets medlemskartotek igennem kunne se, at en stor del af danske arbejdsmænd er folk, der har lært et håndværk, men som ikke har kunnet blive i dette håndværk under dårlige konjunkturer og er gledet over til de ufaglærtes store skare. Nu ved jeg godt, at man vil sige: ja men det er svært at gå fra ét fag til et andet, og det ligger i hele faguddannelsens natur, men jeg vil dog gerne pege på, at vort største fagområde, jernindustrien, i en årrække har haft en ordning, hvorefter man fra de faglærtes side tillader, at ikke-faguddannede går ind på arbejdsfeltet efter en kort opskoling.

Skolevæsenet i København — og andre har vel samme erfaring, men det københavnske skolevæsens talmateriale er noget større — har mange års erfaring for, hvorledes afgangene fra de skoleklasser, hvis elever ikke længere er undervisningspligtige, påvirkes af konjunkturerne. Når det kniber med at få arbejde, er der flere, der går i skole i de frivillige 8. og 9. skoleår, medens vi i tider, da der efterspørges mange til f. eks. kontorfacilliteter, oplever, at afgangene selv fra eksamensklasser er betydelig.

Det ærede medlem hr. Thestrup beskæftigede sig i sine bemærkninger en del med bolig- og huslejespørgsmålet og slog til lyd for en ny politik, så alle kommer til at betale markedsprisen for deres bolig, ligesom det ærede medlem ønskede, at man ved udløbet af lov om leje om 1½ år skulle afvikle huslejestoppet. Det forekommer mig at være meget vidtrækkende skridt, det ærede medlem her ønsker foretaget. Jeg ved ikke rigtig, hvad man vil forstå ved markedsprisen for en lejlighed bygget i første halvdel af dette århundrede eller før krigen. Der er

i øjeblikket hos de myndigheder, som i Københavns kommune har med boligspørgsmålet at gøre, indtegnet ca. 20 000 boligsøgende. Der har været rejst tvivl om, hvorvidt dette tal var for højt anslået, men undersøgelser synes at vise, at der her er tale om folk, der stadig er effektive efterspørgere af selvstændige lejligheder. Afvikles lejeloven, så at der ikke er sikkerhed mod opsigelse for dem, der nu bor til leje, og reguleringsbestemmelserne om lejen falder bort, tror jeg, at der ikke alene vil blive skabt fuldstændig utryghed for lejerne, men at der også vil komme en meget voldsom opskruning af huslejen. En selvstændig lejlighed er i dag fortsat en mangelvare, og er det sådan, at lejerne ikke længere føler sig tryk, vil han betragte sig som stillet i en tvangssituation, der vil drive lejen i vejret. Lejestigninger kan ikke undgå at påvirke ejendomspriserne, og vi har erfaring for, at stigende ejendomspriser i mange tilfælde hurtigt bliver realiseret ved, at udlejnings-ejendomme omsættes. Det forekommer mig at være en lidet socialbetonet politik, for at sige det meget stilfærdigt, så meget mere som det ærede medlem gik ind for en revision eller en ophævelse af byggestøtteleven. Venstre har jo også slået til lyd for, at byggestøtteleven optages til revision med henblik på hurtig afvikling, det vil altså sige afvikling før dens udløb i 1959. Det vil sikkert være værdifuldt, at der inden lovgivningens udløb skabes klarhed over de regler, hvorefter byggeriet kan tilrettelægges i de kommende år, men vi kan ikke acceptere, at de nedsættelser af udlånsmassen, som indgik i forliget om byggestøtteleven for 2 år siden, skulle være udtryk for, at vi nu skal skride til en afvikling af denne lovgivning.

Sluttelig gjorde det ærede medlem hr. Thestrup nogle bemærkninger om pristalordningen; de var ikke helt lette at konkretisere. Jeg tror, det ærede medlem talte om, at man skulle undersøge, hvorledes pristalssystemet kan ændres, så man bedst muligt sikrer dem, der skal sikres, uden at jage priserne i vejret. Det er en så rummelig udtryksmåde, at den kan være svær at diskutere. Det vækker en vis utryghed, at man just på et tidspunkt, da der sker begivenheder rundt om, som kan medføre varemangel og derigennem mulighed for opskruning af avancer, først og fremmest